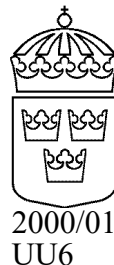

Utrikesutskottets betänkande

2000/01:UU6

Avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan. Ett avtal inom sju sektorer.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker i detta betänkande regeringens förslag om godkännande av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer. Avtalet ingår i ett gemensamt paket tillsammans med sex EG-avtal med Schweiz rörande transporter m.m. Riksdagen har endast att ta ställning till avtalet om fri rörligheter för personer. Avtalet medför vissa lagändringar som även tillstyrks av utskottet.

Inga motioner har väckts med anledning av betänkandet.

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 2000/01:55 Avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan.

Ett avtal inom sju sektorer, att riksdagen

dels godkänner

avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer,

dels antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1946:819) om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet,
3. lag om ändring i passlagen (1978:302),
4. lag om ändring i utlänningslagen (1989:529),
5. lag om ändring i lagen (1990:515) om auktorisation av handelskamrar,
6. lag om ändring i lagen (1995:528) om revisorer,
7. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
8. lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område,
9. lag om ändring i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare,
10. lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799),
11. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer. Avtalet ingår i ett gemensamt paket tillsammans med sex andra avtal mellan Europeiska gemenskapen å ena sidan och Schweiz å andra sidan inom områdena luftfart, gods- och persontransporter på väg och järnväg, handel med jordbruksprodukter, ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse, vissa aspekter rörande offentlig upphandling respektive vetenskapligt och tekniskt samarbete. I propositionen redogörs kortfattat för bakgrunden till avtalet liksom för de sex EG-avtalen. Avtalet om fri rörlighet för personer och dess bilagor presenteras ingående. I propositionen lämnas också förslag till de ändringar i svenska lagar som godkännandet av avtalet om fri rörlighet för personer kräver. Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ärendet och dess beredning

Schweiz har valt att stå utanför avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES-avtalet). I syfte att i viss utsträckning försöka uppnå ett närmande mellan Europeiska unionen och Schweiz på några viktigare områden, inleddes förhandlingar mellan parterna den 12 december 1994. Dessa kunde avslutas i Wien den 11 december 1998 och resulterade i sju sektorsavtal, dels ett s.k. blandat avtal om fri rörlighet för personer ingånget mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan, dels sex s.k. EG-avtal mellan Europeiska gemenskapen å ena sidan och Schweiz å andra sidan inom områdena luftfart, gods- och persontransporter på väg och järnväg, handel med jordbruksprodukter, ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse, vissa aspekter rörande offentlig upphandling respektive vetenskapligt och tekniskt samarbete. I det sistnämnda avtalet ingår Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) som avtalspart tillsammans med Europeiska gemenskapen.

Det är bara sektorsavtalet om fri rörlighet för personer som skall godkännas av riksdagen. Övriga avtal har, som ovan nämnts, slutits mellan Europeiska gemenskapen och Schweiz och skall därför inte godkännas av riksdagen.

Regeringen beslutade den 17 juni 1999 om undertecknande för svensk del, och de sju avtalen undertecknades i Luxemburg den 21 juni samma år. Det schweiziska parlamentet godkände avtalen den 8 oktober 1999. Avtalen antogs av Europaparlamentet den 4 maj 2000. En folkomröstning ägde rum i Schweiz den 21 maj 2000 vilken resulterade i att 67,2 % röstade för avtalspaketet.

I Utrikesdepartementets promemoria Avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan – Ett avtal inom sju sektorer, Ds 2000:52, behandlas avtalet samt de lagstiftningsåtgärder som behövs för att Sverige efter ratifikation skall kunna tillämpa avtalet. Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av re-

Lagrådet

De lagändringar som föreslås är av enkel beskaffenhet. Tekniskt innebär lagändringarna att bestämmelser som i dag gäller för EU-medborgare även blir tillämpliga på de personer som omfattas av avtalet. Regeringen anser därför att Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas.

Avtalets disposition

Sektorsavtalen som ingår i avtalspaketet sträcker sig över sju sektorer: luftfart, gods- och persontransporter på väg och järnväg, handel med jordbruksprodukter, ömsesidigt erkännande i samband med bedömning av överensstämmelse, offentlig upphandling, vetenskapligt och tekniskt samarbete samt personers fria rörlighet. De sex första sektorsavtalen är gemenskapsrättsliga, vilket innebär att de sträcker sig över områden där Europeiska gemenskapen är behörig att besluta om regler och därmed även att ingå avtalen, och att medlemsstaterna – på motsvarande sätt som gäller andra gemenskapsregler inom dessa områden – har att anpassa sig till sektorsavtalens innehåll. Vad gäller det sista sektorsavtalet – avtalet om fri rörlighet för personer – är förhållandet dock ett annat. Detta sektorsavtal är ett s.k. blandat avtal varmed avses att de avtalsslutande parterna utgörs av Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater (dvs. EU-länderna) å ena sidan och Schweiz å andra sidan. Det faktum att EU-länderna är avtalsslutande parter betyder i praktiken att sektorsavtalet innefattar områden som ligger inom den nationella lagstiftningsmaktens kompetens. Detta föranleder i sin tur att sektorsavtalet om fri rörlighet för personer måste ratificeras av Europeiska unionens samtliga medlemsstater. När sektorsavtalet om fri rörlighet för personer har ratificerats av samtliga EU-länder och ratificeringsinstrumenten överlämnats till Europeiska unionens råd i Bryssel, fattar rådet ett formellt beslut om avtalets ikraftträdande.

Enligt den s.k. giljotinklausulen i avtalet om fri rörlighet för personer behandlas de sju sektorsavtalen som ett gemensamt paket. Sektorsavtalen träder således i kraft respektive sägs upp endast som en helhet. Innebörden av detta är att avtalet förutsätter ett gemensamt agerande mellan Europeiska unionens medlemsstater och Europeiska gemenskapen i så måtto att båda parternas agerande är erforderligt för att hela avtalspaketet, dvs. samtliga sektorsavtal, skall kunna godkännas.

Att sektorsavtalen skall behandlas som ett paket är ett oeftergivligt krav. Giljotinklausulen etablerades till följd av ett krav från Europeiska unionen och med argumentet att enbart som ett sammanhållet paket kan avtalet tillvarata båda sidors intressen. Klausulen gäller dock inte beträffande sektorsavtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete när detta löper ut år 2002 eller i det fall detta sektorsavtal sägs upp av Schweiz till följd av en modifiering av Europeiska gemenskapens ramprogram på området.

De sju sektorsavtalen har olika karaktär och omfattning. Sektorsavtalet om luftfart utgör ett integrationsavtal, där Schweiz förbinder sig att tillämpa Europeiska gemenskapens regler på området, medan sektorsavtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete är ett vanligt samarbetsavtal. De fem övriga sektorsavtalen avser däremot avreglering.

För varje sektorsavtal finns en gemensam kommitté som skall säkerställa genomförandet på respektive område samt besluta om tolkning och tillämpning av respektive sektorsavtal.

Avtalets målsättningar

Avtalets syften är att fastställa rätt till inresa och vistelse, upptagande av ekonomisk förvärvsverksamhet som arbetstagare och etablering som egenföretagare på de avtalsslutande parternas territorier. För arbetstagare och egenföretagare finns också en uttrycklig rätt att stanna kvar på de avtalsslutande ländernas territorier. Även personer som inte utövar ekonomisk förvärvsverksamhet ges rätt till inresa och vistelse på de avtalsslutande parternas territorier. Samtliga nämnda grupper skall säkerställas samma levnads-, anställnings- och arbetsvillkor som de egna medborgarna har rätt till.

Vidare uppges ett syfte vara att underlätta tillhandahållandet av tjänster, särskilt vad gäller kortvarigt tillhandahållande av tjänster, på de avtalsslutande parternas territorier. Vad gäller åtgärder för att liberalisera tjänstesektorn skall avtalet uppfattas som ett första steg. I anslutning till avtalets slutakt finns en gemensam förklaring med budskapet att de avtalsslutande parterna förbinder sig att så snart som möjligt inleda förhandlingar om en allmän liberalisering av tillhandahållandet av tjänster på grundval av gemenskapens regelverk.

Avtalet innehåller även artiklar om icke-diskriminering och samordning av sociala trygghetssystem.

I artikeln som behandlar övergångsbestämmelser samt avtalets framtida utveckling är det generella budskapet att öppnandet av arbetsmarknaderna sker stegvis.

Utskottets överväganden

Utskottet tillstyrker att riksdagen godkänner avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer samt de i propositionen föreslagna lagändringarna.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 2000/01:55 godkänner avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, samt antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1946:819) om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet,
3. lag om ändring i passlagen (1978:302),
4. lag om ändring i utlänningslagen (1989:529),
5. lag om ändring i lagen (1990:515) om auktorisation av handelskamrar,
6. lag om ändring i lagen (1995:528) om revisorer,
7. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
8. lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område,
9. lag om ändring i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagarer,
10. lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799),
11. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).

Stockholm den 25 januari 2001

På utrikesutskottets vägnar

Viola Furubjelke

I beslutet har deltagit: Viola Furubjelke (s), Göran Lennmarker (m), Sören Lekberg (s), Berndt Ekholm (s), Lars Ohly (v), Bertil Persson (m), Carina Hägg (s), Liselotte Wågö (m), Agneta Brendt (s), Marianne Jönsson (s), Murad Artin (v), Sten Tolgfors (m), Marianne Samuelsson (mp), Marianne Andersson (c), Karl-Göran Biörsmark (fp), Fanny Rizell (kd) och Rosita Runegrund (kd).

Lagtext

Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 2 och 9–11 §§, 12 kap. 2 § samt 33 kap. 8 § rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Till ledamot av advokatsamfundet får endast den antas som

1. är svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom Europeiska unionen *eller* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen *eller* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,

4. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,

5. har gjort sig känd för redbarhet, och

6. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från antagningskraven såvitt gäller första stycket 1 och 2. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 3 och 4 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen *eller* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3 och 4. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a

Föreslagen lydelse

8 kap.

2 §¹

Till ledamot av advokatsamfundet får endast den antas som

1. är svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz*,

2. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz*,

3. har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz* och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3 och 4. Detsamma gäller den som registrerats

¹ Senaste lydelse 2000:172.

§ och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3–6.

Den som är försatt i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte antas till ledamot. Inte heller får den antas till ledamot som enligt 3 § lagen (1985:354) om förbud mot yrkesmässig rådgivning i vissa fall, m.m. är förbjuden att utöva rådgivningsverksamhet.

Lagfaren domare i eller befattningshavare vid domstol eller allmän åklagare eller kronofogde får inte antas till ledamot; inte heller den som annars är anställd i en stats eller kommuns tjänst eller hos någon annan enskild än advokat, om inte advokatsamfundets styrelse medger undantag.

9 §²

Vad i rättegångsbalken eller i någon annan lag föreskrivs om advokater skall i tillämpliga delar gälla även den som är auktoriserad som advokat i någon annan stat inom Europeiska unionen *eller* Europeiska ekonomiska samarbetsområdet när denne är verksam i Sverige. Därvid skall han använda den yrkesbeteckning som används i den stat där han är auktoriserad, uttryckt på denna stats språk och med hänvisning till den yrkesorganisation som han tillhör eller till den domstol vid vilken han enligt den statens lag får tjänstgöra. Om rätten kräver det, skall den som uppger sig uppfylla kraven i första meningen förete

Vad i rättegångsbalken eller i någon annan lag föreskrivs om advokater skall i tillämpliga delar gälla även den som är auktoriserad som advokat i någon annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz* när denne är verksam i Sverige. Därvid skall han använda den yrkesbeteckning som används i den stat där han är auktoriserad, uttryckt på denna stats språk och med hänvisning till den yrkesorganisation som han tillhör eller till den domstol vid vilken han enligt den statens lag får tjänstgöra. Om rätten kräver det, skall den som uppger sig uppfylla kraven i första meningen

² Senaste lydelse 1999:791.

Första stycket första meningen omfattar bestämmelsen i 4 § andra stycket om advokatverksamhet i bolag endast i fråga om den som är skyldig att vara registrerad enligt 2 a §.

Advokatsamfundets styrelse skall underrätta behörig myndighet eller organisation i den stat där advokaten är auktoriserad om beslut i vilket det har konstaterats att han åsidosatt sina plikter som advokat.

10 §³

Den som utan att vara behörig till det utger sig för att vara auktoriserad som advokat i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, döms till böter.

Den som utan att vara behörig till det utger sig för att vara auktoriserad som advokat i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, döms till böter.

11 §⁴

Regeringen får föreskriva att bestämmelserna i detta kapitel om registrering av den som är auktoriserad som advokat i en stat inom Europeiska unionen också skall omfatta den som är auktoriserad som advokat i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Regeringen får föreskriva att bestämmelserna i detta kapitel om registrering av den som är auktoriserad som advokat i en stat inom Europeiska unionen också skall omfatta den som är auktoriserad som advokat i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz.

12 kap.

2 §⁵

Såsom ombud får inte brukas annan än den som rätten med hänsyn till redlighet, insikter och tidigare verksamhet finner lämplig att vara ombud i målet. Ombudet skall behärska svenska språket.

Ombud skall ha hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet; dock får även annan brukas såsom ombud, om rätten med hänsyn till omständigheterna finner det lämpligen kunna ske.

Ombud skall ha hemvist i Sverige, i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz; dock får även annan brukas såsom ombud, om rätten med hänsyn till omständigheterna finner det lämpligen kunna ske.

Ej må den vara ombud, som är underårig eller i konkurstillstånd eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

³ Senaste lydelse 1999:791.

⁴ Senaste lydelse 1999:791.

⁵ Senaste lydelse 1992:1511.

33 kap.

8 §⁶

Har part, som saknar hemvist inom riket, inte hos rätten uppgivit ombud, som har hemvist i riket *eller* i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som äger att för parten ta emot delgivning i målet, får rätten förelägga honom, då han första gången för talan, att för sig ställa sådant ombud och göra anmälan därom hos rätten. Underlåter han det, får delgivning med honom ske genom att handlingen med posten sänds till honom under hans senaste kända adress.

Har part, som saknar hemvist inom riket, inte hos rätten uppgivit ombud, som har hemvist i riket, i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz* och som äger att för parten ta emot delgivning i målet, får rätten förelägga honom, då han första gången för talan, att för sig ställa sådant ombud och göra anmälan därom hos rätten. Underlåter han det, får delgivning med honom ske genom att handlingen med posten sänds till honom under hans senaste kända adress.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁶ Senaste lydelse 1992:1511.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:819) om upptagande av ed för
rättighets tillvaratagande i utlandet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Behöver någon få en uppgift bekräftad med ed, antingen av honom själv
eller av någon annan, för att i utlandet ta till vara sin rätt till arv, försäkring,
pension, skadestånd, underhållsbidrag eller någon annan rättighet som till-
kommer honom, får sådan ed tas upp av tingsrätt.

Vad som sägs i första stycket gäl-
ler också den som för att få idka
näring inom Europeiska ekono-
miska samarbetsområdet behöver
bekräfta med ed att han inte varit
försatt i konkurs.

Vad som sägs i första stycket gäl-
ler också den som för att få idka
näring inom Europeiska ekono-
miska samarbetsområdet *eller i*
Schweiz behöver bekräfta med ed
att han inte varit försatt i konkurs.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 1994:1590.

Härigenom föreskrivs att 5 § passlagen (1978:302) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹

Svensk medborgare får ej resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass. Vad som har sagts nu gäller dock ej

1. på fartyg mönstrat sjöfolk under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han har luftfartscertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i annat land än Sverige och som medför av myndighet i det landet utfärdad legitimationshandling vilken gäller som pass,

4. den som reser till någon av de stater som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 eller som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna,

4. den som reser till någon av de stater som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 eller som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna *eller till Schweiz,*

5. passagerare på fartyg som efter utresan med återvändande tur anlöper svensk hamn, om passageraren enligt de villkor som gäller för resan inte tillåts stiga i land i främmande stat och medför särskilt passerkort för resan.

Det ankommer på polisen att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i första stycket. Den som enligt första stycket skall medföra pass vid utresa ur riket är skyldig att på begäran visa upp sitt pass för polisman, särskilt förordnad passkontrollant, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen eller vid Migrationsverket. Motsvarande skyldighet föreligger vid inresa från en stat som *inte* har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 och *inte heller* har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna, *om det svenska med-*

Det ankommer på polisen att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i första stycket. Den som enligt första stycket skall medföra pass vid utresa ur riket är skyldig att på begäran visa upp sitt pass för polisman, särskilt förordnad passkontrollant, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen eller vid Migrationsverket. Motsvarande skyldighet *gäller* vid inresa från *annat land än*

1. en stat som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985,

2. *en stat som* har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med

¹ Senaste lydelse 2000:346.

*borgarskapet inte styrks på annat
sätt.*

konventionsstaterna eller
3. Schweiz.

*Skyldigheten att uppvisa pass vid
inresa gäller endast om det svenska
medborgarskapet inte kan styrkas
på annat sätt.*

2000/01:UU6
Bilaga

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 14 § samt 11 kap. 1 och 3 §§ utlänningslagen (1989:529)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***2 kap.**14 §²

Utöver vad som följer av 4 a § får regeringen meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för studier eller besök, och uppehållstillstånd av humanitära skäl.

Regeringen får också meddela föreskrifter om att en ansökan om uppehållstillstånd får bifallas om det följer av en överenskommelse med främmande stat, samt att uppehållstillstånd får återkallas för de utlänningar som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) även i andra fall än de som anges i 11 § första stycket.

Regeringen får också meddela föreskrifter om att en ansökan om uppehållstillstånd får bifallas om det följer av en överenskommelse med främmande stat, samt att uppehållstillstånd får återkallas för de utlänningar som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) *eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer* även i andra fall än de som anges i 11 § första stycket.

Regeringen skall anmäla föreskrifter om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 4 a § till riksdagen genom en särskild skrivelse inom tre månader.

11 kap.1 §³

En utlänning som har ansökt om asyl i Sverige får avvisas endast om muntlig handläggning har ingått vid Migrationsverkets handläggning av ärendet. Muntlig handläggning skall även annars företas på begäran av utlänningen, om inte en sådan handläggning skulle sakna betydelse för att avgöra asylärendet.

I ett asylärende vid Utlänningsnämnden skall muntlig handläggning ingå, om detta kan antas vara till fördel för utredningen eller på annat sätt bidra till ett snabbt avgörande. Muntlig handläggning skall även annars företas på utlänningens begäran, om det inte står klart att en sådan handläggning är obehövlig i asylärendet.

Utlänningsnämnden skall ha muntlig handläggning i ärenden som rör utvisning eller vägran att

Utlänningsnämnden skall ha muntlig handläggning i ärenden som rör utvisning eller vägran att

¹ Lagen omtryckt 1994:515.

² Senaste lydelse 1996:1379.

³ Senaste lydelse 2000:292.

förnya ett uppehållstillstånd avseende de utlänningar som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES). Även ärenden som rör avvisning eller vägran att bevilja uppehållstillstånd skall handläggas muntligen, om det begärs av en utlänning som omfattas av avtalet och som ansökt om uppehållstillstånd. I detta fall får dock muntlig handläggning underlåtas, om den skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse.

förnya ett uppehållstillstånd avseende de utlänningar som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) *eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer*. Även ärenden som rör avvisning eller vägran att bevilja uppehållstillstånd skall handläggas muntligen, om det begärs av en utlänning som omfattas av avtalen och som ansökt om uppehållstillstånd. I detta fall får dock muntlig handläggning underlåtas, om den skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse.

Migrationsverket och Utlänningsnämnden får bestämma att även andra personer än utlänningen skall höras vid handläggningen. Ersättning för inställelsen lämnas i sådana fall enligt 6 kap. 15 § andra stycket.

Särskilda bestämmelser om utredning som rör barn finns i 1 a §.

3 §⁴

Bestämmelserna i 20 § förvaltningslagen om motivering av beslut gäller även för beslut som meddelas i ärenden enligt denna lag, om inte något annat följer av andra eller tredje stycket.

Ett beslut i fråga om uppehållstillstånd skall alltid innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet.

Vid beslut om visering eller arbetstillstånd får skälen som ligger till grund för beslutet utelämnas. En utlänning som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES), utan att vara medborgare i ett EES land, har dock alltid rätt till motivering av ett beslut om visering om det går honom emot.

Vid beslut om visering eller arbetstillstånd får skälen som ligger till grund för beslutet utelämnas. En utlänning som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) *eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer*, utan att vara medborgare i ett EES-land *eller i Schweiz*, har dock alltid rätt till motivering av ett beslut om visering om det går honom emot.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

⁴ Senaste lydelse 1996:1379.

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1990:515) om auktorisation av handelskamrar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får uppdra åt auktoriserade handelskamrar att utfärda sådana certifikat och andra dokument för handelsändamål, som kan behövas på grund av internationella överenskommelser eller utländska föreskrifter om in- eller utförsel av varor.

Vad som sägs i första stycket gäller också sådana intyg för enskilda personer om faktiskt utövande av verksamhet som behövs för att få idka näring inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vad som sägs i första stycket gäller också sådana intyg för enskilda personer om faktiskt utövande av verksamhet som behövs för att få idka näring inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz.*

Beslut av auktoriserade handelskamrar i ärenden enligt andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 1994:1591.

Härigenom föreskrivs att 4, 6–8 samt 16 §§ lagen (1995:528) om revisorer skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

För att bli godkänd revisor skall sökanden

1. yrkesmässigt utöva revisionsverksamhet,
2. vara bosatt i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. vara bosatt i Sverige, i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz,

3. varken vara i konkurs, vara underkastad näringsförbud, ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, vara förbjuden att utöva rådgivningsverksamhet enligt 3 § lagen (1985:354) om förbud mot yrkesmässig rådgivning i vissa fall, m.m. eller vara underkastad någon motsvarande rådighetsinskränkning i en annan stat,

4. hos Revisorsnämnden ha avlagt revisorsexamen, och
5. vara redbar och i övrigt lämplig att utöva revisionsverksamhet.

6 §

Det krav på revisorsexamen som ställs upp i 4 § 4 skall anses uppfyllt också av den som

1. innehar ett sådant utländskt examensbevis som krävs för att få utföra lagstadgad revision i stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

1. innehar ett sådant utländskt examensbevis som krävs för att få utföra lagstadgad revision i stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, och

2. hos Revisorsnämnden har genomgått ett särskilt lämplighetsprov.

7 §

Det krav på högre revisorsexamen som ställs upp i 5 § skall anses uppfyllt också av den som

1. innehar ett sådant utländskt examensbevis som krävs för att utan behörighetsbegränsning få utföra lagstadgad revision i stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

1. innehar ett sådant utländskt examensbevis som krävs för att utan behörighetsbegränsning få utföra lagstadgad revision i stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, och

2. hos Revisorsnämnden har genomgått ett särskilt lämplighetsprov.

8 §

Revisorsnämnden får, om det finns särskilda skäl, medge en revisor att under viss tid behålla god-

Revisorsnämnden får, om det finns särskilda skäl, medge en revisor att under viss tid behålla god-

kännande eller auktorisation vid
bosättning utanför Europeiska ekono-
miska samarbetsområdet.

kännande eller auktorisation vid
bosättning utanför Europeiska ekono-
miska samarbetsområdet *eller*
Schweiz.

2000/01:UU6
Bilaga

16 §

En revisor får driva revisionsverksamhet endast såsom enskild näringsidkare eller i handelsbolag eller aktiebolag som inte utövar annan verksamhet än sådan som är förenlig med en revisors yrkesutövning.

Revisorsnämnden får tillåta att en revisor som är verksam i Sverige driver revisionsverksamhet i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet även om kravet i första stycket inte är uppfyllt.

Revisorsnämnden får tillåta att en revisor som är verksam i Sverige driver revisionsverksamhet i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet *eller i Schweiz* även om kravet i första stycket inte är uppfyllt.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 48 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Till personer som uppfyller villkoren för rätt att med bibehållen ersättning söka arbete i något annat EU- eller EES-land utfärdar Arbetsmarknadsstyrelsen intyg som visar rätten till ersättning.

Föreslagen lydelse

48 §

Till personer som uppfyller villkoren för rätt att med bibehållen ersättning söka arbete i något annat EU- eller EES-land *eller i Schweiz* utfärdar Arbetsmarknadsstyrelsen intyg som visar rätten till ersättning.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §

Legitimation att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården skall återkallas om den legitimerade

1. varit grovt oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva yrket,

2. på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kan utöva yrket tillfredsställande,

3. begär att legitimationen skall återkallas och det inte finns hinder mot återkallelse från allmän synpunkt, eller

4. ålagts prøvotid enligt 6 § första stycket och under prøvotiden på nytt varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva yrket.

Om det finns särskilda skäl får återkallelse underlätas i fall som avses i första stycket 4, varvid föreskrift om prøvotid kan meddelas ytterligare en gång.

Har någon som blivit auktoriserad i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) fått legitimation inom hälso- och sjukvården och återkallas den auktorisationen, skall även legitimationen återkallas.

Har någon som blivit auktoriserad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz fått legitimation inom hälso- och sjukvården och återkallas den auktorisationen, skall även legitimationen återkallas.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 1, 8 och 9 §§ samt rubriken närmast före 8 § lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller när en arbetsgivare som är etablerad i ett annat land än Sverige utstationerar arbetstagare här i landet i samband med att arbetsgivaren tillhandahåller tjänster över gränserna.

Dessutom finns i 8 § bestämmelser om arbetsgivare som har sitt hemvist eller säte i Sverige och utstationerar arbetstagare till ett annat medlemsland inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Dessutom finns i 8 § bestämmelser om arbetsgivare som har sitt hemvist eller säte i Sverige och utstationerar arbetstagare till ett annat medlemsland inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) *eller Schweiz*.

Utstationeringar till andra länder inom EES

Utstationeringar till andra länder inom EES *eller Schweiz*

8 §

När arbetsgivare med hemvist eller säte i Sverige utstationerar arbetstagare till annat land inom EES, skall arbetsgivaren tillämpa de nationella bestämmelser varigenom det landet genomfört Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster.

När arbetsgivare med hemvist eller säte i Sverige utstationerar arbetstagare till annat land inom EES *eller Schweiz*, skall arbetsgivaren tillämpa de nationella bestämmelser varigenom det landet genomfört Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster.

Första stycket hindrar inte att arbetsgivaren tillämpar bestämmelser eller villkor som är förmånligare för arbetstagaren.

9 §¹

Arbetsmiljöverket skall vara förbindelsekontor och tillhandahålla information om de arbets- och anställningsvillkor som kan bli tillämpliga vid en utstationering i Sverige.

För information om kollektivavtal som kan komma att bli tillämpliga skall Arbetsmiljöverket hänvisa till berörda kollektivavtalsparter.

¹ Lydelse enligt SFS 2000:772.

Arbetsmiljöverket skall även samarbeta med motsvarande förbindelsekontor i andra länder inom EES.

Arbetsmiljöverket skall även samarbeta med motsvarande förbindelsekontor i andra länder inom EES *och i Schweiz*.

2000/01:UU6
Bilaga

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § socialförsäkringslagen (1999:799) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För tid då en försäkrad vistas i ett land som *inte* ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får förmåner som grundas på bosättning utges endast i de fall som avses i 2 och 3 §§.

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

För tid då en försäkrad *inte* vistas i ett land som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) *eller i Schweiz* får förmåner som grundas på bosättning utges endast i de fall som avses i 2 och 3 §§.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § och rubriken närmast före 1 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse***Medborgare i annat EU/EES-land**

Utländska medborgare som på grund av anställning eller etablering som egenföretagare här i landet kan härleda rättigheter från *EG-rätten eller avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)* i fråga om sociala förmåner skall när det gäller rätt till studiestöd enligt denna lag jämnställas med svenska medborgare under de förutsättningar som anges i föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Detsamma gäller make, sambo och barn till sådana utländska medborgare.

*Föreslagen lydelse***Medborgare i annat EU/EES-land
eller Schweiz****1 kap.****4 §**

Utländska medborgare som på grund av anställning eller etablering som egenföretagare här i landet kan härleda rättigheter i fråga om sociala förmåner från

1. *EG-rätten,*
 2. *avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),*
 - eller
 3. *avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan, och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer,*
- skall när det gäller rätt till studiestöd enligt denna lag jämnställas med svenska medborgare under de förutsättningar som anges i föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Detsamma gäller make sambo och barn samt andra familjemedlemmar till sådana utländska medborgare.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Utskottet	2
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	2
Ärendet och dess beredning	2
Avtalets disposition.....	3
Avtalets målsättningar.....	4
Utskottets överväganden.....	4
Hemställan	4
<i>Bilaga</i>	6
Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	6
Förslag till lag om ändring i lagen (1946:819) om upptagande av ed för rättighets tillvaratagande i utlandet.....	10
Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302).....	11
Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (1989:529)	13
Förslag till lag om ändring i lagen (1990:515) om auktorisation av handelskamrar	15
Förslag till lag om ändring i lagen (1995:528) om revisorer.....	16
Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshets- försäkring	18
Förslag till lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverk- samhet på hälso- och sjukvårdens område	19
Förslag till lag om ändring i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare	20
Förslag till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	22
Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)	23